

Ο ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΣΠΥΡΙΔΩΝΑ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΤΡΙΜΥΘΟΥΝΤΟΣ ΚΑΙ Η ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΣΤΗΝ ΤΡΕΜΕΤΟΥΣΙΑ*

Ο άγιος Σπυρίδων έζησε τον 4^ο αιώνα, την εποχή που αυτοκράτορας ήταν ο Μέγας Κωνσταντίνος. Γεννήθηκε στη νήσο Κύπρο και έκ νεαρής ηλικίας ασχολήθηκε, όπως ακριβώς και ο πατριάρχης Ιακώβ, με τη διαποίμανση προβάτων. Ήταν άνθρωπος ιδιαίτερα άπλοϋς και σεμνός στο ήθος. Διακρινόταν για την πραότητα και τη μεγάλη του ταπείνωση και μελιχιότητα. Αγαπούσε την ήσυχία και μακριά από το πολύβουο πλήθος φρόντιζε και αγωνιζόταν στην έπιμέλεια τής άρετής και τής τήρησης τών έντολών του Θεού.

Μετά τον θάνατο τής συμβίου του καταστάθηκε έπίσκοπος τής πόλεως τής Τριμυθοϋντος. Από τη θέση αυτή ποιόμανε θεαρέστως το έμπιστευθέν εις αυτόν ποιόμνιο και φρόντισε τόσο για τις πνευματικές όσο και τις υλικές του ανάγκες. Μιμούμενος τον Άβραάμ ήταν πάντοτε εύπρόσιτος και κοινωνικός στους πένητες και τους ξένους, βοηθοϋσε ποικιλοτρόπως τους έμπερίστατους, παρέθετε τράπεζα στους φτωχούς και πεινασμένους, άνάπαυε τους κόπους τών όδοιπορούντων.

Άξιώθηκε από τον δωρεοδότη Θεό, ενώ ακόμη ήταν έν ζωή, του χαρίσματος τής θαυματουργίας. Θεράπευε τις άσθένειες τών σωμάτων, έπιτιμοϋσε και έξεδίδωκε τα άκάθαρτα πνεύματα, άνέστησε νεκρούς, έξοϋ και ή προσηγορία του ως θαυματουργού.

Κοιμήθηκε ειρηνικά στις 12 Δεκεμβρίου του 348 και τάφηκε στην έπισκοπή του. Τρείς αιώνες άργότερα, από τον φόβο τών άραβικών έπιδρομών, το άφθαρτο σκήνωμά του μεταφέρθηκε στην Κωνσταντινούπολη και κατατέθηκε στον ναό τής Αγίας Σοφίας. Λίγα χρόνια μετά την άλωση του 1453, μεταφέρθηκε κρυφά στη νήσο Κέρκυρα, όπου και φυλάσσεται μέχρι τής σήμερον.

Στην τουρκοκρατούμενη σήμερα Τρεμετουσιά (διάδοχο κοινότητα της αρχαίας πόλης της Τριμυθοϋντος) βρίσκεται η εκκλησία της μονής Αγίου Σπυρίδωνα, του οποίου η μνήμη εορτάζεται στις 12 Δεκεμβρίου. Λίγο μετά την κοίμησή του, στις 12 Δεκεμβρίου του 348 μ.Χ., κτίστηκε ναός προς τιμήν του, στην πόλη Τριμυθοϋντα, όπου έζησε και ποιόμανε τον λαό του Θεού για πολλά χρόνια.

Με την πάροδο του χρόνου δημιουργήθηκε μοναστική κοινότητα γύρω από την εκκλησία, αλλά δυστυχώς η πρώτη ιστορία του Μοναστηριού είναι άγνωστη. Ο περιηγητής μοναχός Βασίλειος Μπάρσκι, που την επισκέφθηκε το 1735, άφησε μία ενδιαφέρουσα περιγραφή της. Κάνει λόγο για «ωραία λιθόκτιστη εκκλησία, όχι μικρή, (ότι) διορίσθηκαν ηγούμενος και ιερομόναχος και άρχισαν να μαζεύουν μοναχούς και έτσι δημιουργήθηκε το Μοναστήρι». Το μοναστικό συγκρότημα αποτελείται από πέντε δωμάτια στη μια πλευρά και τρία στην άλλη. Η πρώτη προς στα νότια ήταν η κυρίως Μονή, ενώ η δεύτερη προς στα βόρεια χρησίμευε ως στάβλος και αχυρώνας. Ο σημερινός ναός, ανακαινισμένος το 1729, είναι κτισμένος στα ερείπια παλαιοχριστιανικής βασιλικής του πρώτου μισού του 5^{ου} αιώνα, στο ψηφιδωτό δάπεδο της οποίας αναγράφεται το όνομα του ψηφοθέτη Καρτέριου. Το τέμπλο είναι έργο του 17^{ου} αιώνα και τα βημόθυρα του 1634 φέρουν την υπογραφή του ιερογράφου Παύλου. Στη δεξιά πλευρά του ναού, δίπλα στο ιερό βήμα, βρίσκεται η σαρκοφάγος όπου αναπαυόταν το άφθαρτο λείψανο του αγίου για περίπου τρεις αιώνες.

Τον έβδομο αιώνα το σκήνωμά του μεταφέρθηκε στην Κωνσταντινούπολη και από εκεί (γύρω στα 1456) στην Κέρκυρα, όπου τιμάται ως προστάτης και πολιούχος. Το Μοναστήρι λειτουργούσε και ως Κέντρο Συντήρησης Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής τέχνης για εικόνες και χειρόγραφα. Μετά την Τούρκικη εισβολή εξαφανίστηκαν περισσότερες από 150 βυζαντινές εκκλησιαστικές εικόνες και ανεκτίμητης αξίας χειρόγραφα. Πριν τη Τουρκική εισβολή χιλιάδες προσκυνητές πήγαιναν κάθε χρόνο κατά την ημέρα της γιορτής του Αγίου, στις 12 Δεκεμβρίου στο Μοναστήρι του, όπου γινόταν μεγάλη πανήγυρη.

Σήμερα η Μονή του Αγίου Σπυρίδωνα στην κατεχόμενη Τρεμετουσιά έχει μετατραπεί σε στρατώνια του Τουρκικού Στρατού και γι' αυτό τον λόγο δεν υπάρχουν οποιεσδήποτε πληροφορίες για την κατάστασή του, αφού είναι αυστηρώς απαγορευμένη στρατιωτική περιοχή.

*Πηγή: Ιστολόγιο Ιεράς Μητροπόλεως Τριμυθούντος - <http://www.imtrimythountos.org.cy>.